Boxul european are o pepinieră valoroasă

Cu excepția campionatelor europene de la Moscova, am văzut, începînd din 1953 toate celelalte ediții ale acestei mari întreceri continentale. Am certitudinea că recentele dispute, în care s-au angajat 180 de pugiliști din 25 de țări, au fost cele mai pasionante de-a lungul ultimilor 16 ani. Ediția românească a campionatelor europene a fost, sub aspect tehnic, foarte reușită.

În primul rînd, pentru că majoritatea boxerilor s-au dovedit a fi de valoare sensibil egală. În al doilea rînd, pregătirea lor tehnică și fizică a fost bună. De obicei, la campionatele continentale la care am participat pînă acum veneau, pe lîngă pugiliști redutabili, și numeroși „turiști". La București însă n-am mai observat asemenea decalaj valoric. Ca antrenor am reținut cu interes tendința multor sportivi de a-și baza acțiunile pe elemente de tehnică. Mi-au plăcut mobilitatea, eschivele, revenirile fulgerătoare în atac, blocajul, deci orientarea spre boxul tehnic, spectaculos. Au dispărut meciurile în care adversarii se propteau zdravăn pe picioare, căutînd, fiecare, k.o.-ul. E o mare cucerire a boxului modern.

Echilibrul valoric dintre participanți a făcut ca numeroase decizii să fie foarte strînse, și numai pentru că trebuia dat un învingător n-au putut fi acordate verdicte egale. Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit la campionatele de la București, a fost ritmul în care s-au disputat partidele, frecvența mișcărilor în ring. Este firesc acest lucru, întrucît majoritatea țărilor au fost reprezentate de echipe tinere, foarte puțini pugiliști depășind vîrsta de 26 de ani. A fost un campionat al tineretului, al celor pe care-i vom vedea cu siguranță la J.O. din 1972. Și ținînd seama de faptul că acești tineri posedă încă de pe acum un bagaj remarcabil de cunoștințe tehnice putem fi siguri că la viitoarele campionate continentale, cînd vor avea o experiență și mai bogată, boxul tehnic va fi tot mai mult aplaudat. Sportivii români vor persevera și ei în însușirea cît mai corectă a procedeelor tehnice, fără să neglijeze însă pregătirea optimă din punct de vedere fizic.

Aș vrea să spun cîteva cuvinte despre echipele străine pe care le-am văzut la București. În afara pugiliștilor sovietici, recunoscuți pentru valoarea lor, o impresie deosebită mi-au lăsat pugiliștii englezi care, față de evoluția la europenele de la Roma, de data aceasta au dovedit o pregătire mult mai bună. Să reținem că toți boxerii englezi, pe care i-am văzut, sînt foarte tineri. Mi-au plăcut de asemenea pugiliștii irlandezi, scoțieni, turci (care și în Mexic s-au impus atenției) și chiar cei greci. Boxul european are o pepinieră redutabilă, așa că viitoarele confruntări continentale se anunță tot mai dirze, mai pasionante.

Ion POPA
antrenor al lotului național

Privim cu încredere viitorul

Pe plan tehnic, actuala ediție a campionatelor europene nu a fost cu nimic mai slabă decît precedentele. Această afirmație se bazează pe faptul că unii boxeri (Gedo, Novikov, Olech, Cosentino, Vujin, Tregubov, Pozniak la care putem adăuga pe Ciucă, Dumitrescu, Cutov, Monea și Alexe) au avut o comportare superioară multora dintre medaliații edițiilor anterioare ale C.E.

Europenele au fost dominate de sportivii români, fapt ce, bineînțeles, ne măgulește. Reprezentanții noștri au prins forma sportivă optimă exact atunci cînd a fost nevoie și, normal, rezultatele se văd. Acest lucru nu este întîmplător. Programul de pregătire a fost minuțios studiat și foarte bine aplicat. În cadrul lotului a existat, în permanență, o atmosferă de lucru excelentă. Aceasta a favorizat crearea unui climat de lucru adecvat, iar strădania sportivilor a dus la obținerea unuia dintre cele mai mari succese realizate pînă acum de boxerii români. Cu toate acestea, nu trebuie să uităm lipsurile care s-au manifestat. Mă refer aici la capitolul apărare, la care sportivii noștri sînt încă deficitari, precum și la unele lacune de ordin tehnic. Pe viitor trebuie incluși în lotul reprezentativ boxeri tineri, mai ales la categoriile la care am fost deficitari la aceste campionate.

Tot ce s-a obținut acum trebuie continuat în viitor și sînt convins că toți factorii care răspund de destinele boxului românesc vor acorda și de acum înainte același sprijin, aceeași grijă pugilatului din România.

ION CHIRIAC
antrenor la lotul național

Participanți la europene văzuți de caricaturiști

N. ANESTIN

Ion Covaci

★ ★ ★

Neagu RĂDULESCU

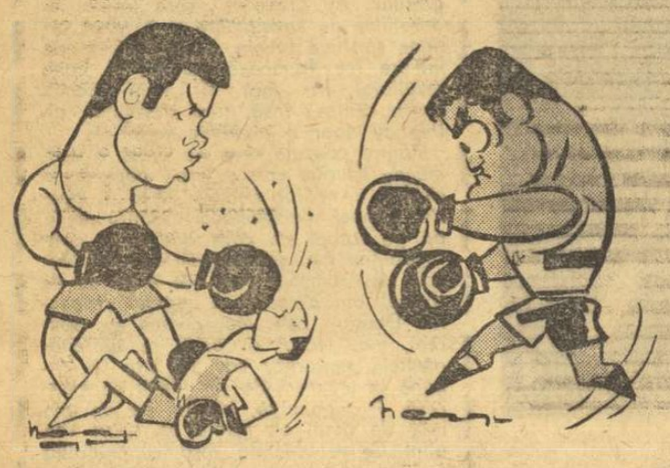

Tarasenkov (U.R.S.S.) — *Sandal (Turcia)*

★ ★ ★

Al. CLENCIU

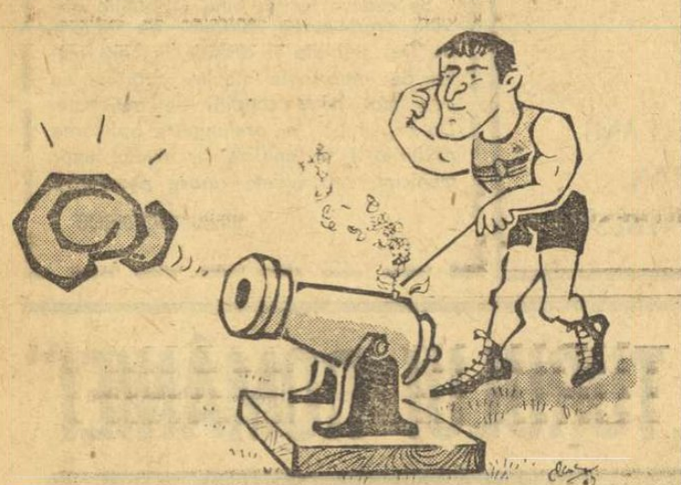

Ion Monea

TELEcronica

Triumful boxului

Cunosc profesori de estetică și socialism științific care n-au scăpat nici o gală de box televizată, deși în viața lor n-au intrat într-o arenă. Cunosc mame sensibile și lăcrimoase care ar leșina dacă ar auzi că fiul lor a încasat un pumn — dar care în aceste 8 zile n-au părăsit televizorul, șoptind la meciurile lui Dumitrescu și Silberman: „numai mamă să nu fii!" Doamnele acestea aflate la vîrstă respectabilă nu pierdeau din vedere nici o directă! Cunosc puștoaice de 14—15 ani, în febra examenului de capacitate și a primelor idile prin bilețele, rău supărate pe decizia din meciul Monea—Pozniak. Cunosc avocați aproape de pensie, oameni care nu mai știau de box de pe vremea lui Lucian Popescu și Spakov, interzicînd orice mișcare prin casă în timpul finalelor de duminică. O populație enormă a descoperit boxul prin televiziune. Eu cred că nu e rău. Firește că nu e prea inteligent să batem prea multă monedă pe inteligența acestui sport — cum s-au întrecut în aceste zile importători grăbiți de Hemingway și Shaw în viața de toate zilele. Cine a citit atent Hemingway știe că nu inteligența îl frapase pe scriitor în pasiunea lui pentru box și corride. Ținem atît de mult la inteligență, că mai punem pe seama ei, din cînd în cînd, prostii. Credința în rațiune ne poate duce la prejudecăți; tot ce e frumos e inteligent, ce nu e inteligent e urît sau prost. Lucrăm fără nuanțe, deși inteligența e capacitatea de a distinge nuanțele și de a nu confunda noțiunile. Frumusețile boxului nu vin din inteligență, și această constatare dreaptă nu-l umilește cu nimic și nu-i răpește din farmec. Dacă am reduce totul la inteligență, vă asigur că nu ne-ar fi cu nimic mai bine. Populația enormă, și atît de diversă ca intelect și cultură, care a urmărit galele cred că a fost fascinată de două calități fundamentale ale acestui spectacol uman: vraja forței fizice (pe care înțelepții antichității știau să n-o disprețuiască) și puterea caracterelor aflate în luptă. Boxul cere putere și caracter, în primul rînd — limitînd „inteligența" la abilitate, îndemînare și viclenie. Sînt perioade în viața oamenilor cînd ei au nevoie de vigoare și caracter, pe măsura nevoii de inteligență. Au nevoie de un Monea care lasă orice frică după primul pumn primit și-l învinge superb (sau pierde superb, nu contează) pe acel care și-a permis să-l înfricoșeze luni și luni de zile. Acest spectacol uimitor al fricii învinse ne e necesar ca pagina unui filozof indian.

Și a mai fost ceva: excelența transmisiilor, a imaginilor. Ar fi nedrept să nu dăm televiziunii ce-i numai al ei, în acest succes popular. Chiar dacă reportajul propriu-zis, al întregii lumi adunate în jurul ringului n-a fost complet — imaginea luptei, după cum am mai scris-o, mi s-a părut admirabilă. Regie și operatori ne-au adus în ring și nu odată am avut impresia că aud răsuflările, vîjîitul loviturilor, ca să mă exprim așa precum un copil fără studii estetice. Și a mai fost Țopescu — secondat cu mult folos de Ochialbi. Cred că a fost cea mai bună transmisie stil-Țopescu din ultima vreme. Căci crainicul nostru a ajuns, în sfîrșit, la un stil — adică la o formulă pe care o poți sau nu contesta, dar ea există, imposibil de confundat. Știu că oricărui telecronicar îi e mai ușor să numere greșelile de ortoepie și gramatică și de ochi ale crainicului — decît să aducă un elogiu. Am primit scrisori indignate că „de ce am obiecții la Cristian Țopescu?" Nu m-au speriat. Și de aceea îmi pare atît de bine să subliniez azi tenacitatea cu care omul acesta și-a impus — în pofida multora — stilul său fair-play, deschis, omenos, fără farafastîcuri, în care pitorescul și bunul simț sînt la mare preț. Dacă ar fi să spun care a fost momentul cel mai frumos al transmisiilor sale, aș numi „momentul Covaci"... În plină luptă, în plin spectacol, Țopescu a găsit tonul și clipa pentru a ne anunța că dintre noi, cei care trăim printre pumni și urlete, s-a dus un sportiv; a nu uita de moarte la capătul atîtor clinciuri și upercuturi, atunci cînd viața irupe — înseamnă să faci din stil o sensibilitate.

BELPHEGOR

P.S. Nici o transmisie din penultima etapă a campionatului de fotbal! Și cînd te gîndești că altădată ni se transmisese pînă și Progresul—Djurgardens, meci amical... Probabil că pentru telesport campionatul nu mai are mistere. Ferice de ei!

Noi concursuri

În sala de gimnastică de la ștrandul Tineretului a avut loc întîlnirea internațională de gimnastică dintre echipele Clubul sp. șc. București și Trakia Plovdiv. Sportivii bucureșteni au obținut o victorie clară, remarcîndu-se în mod deosebit Adrian Stoica și Paula Ion. CLASAMENTUL GENERAL PE ECHIPE: la băieți — Cl. sp. șc. București 266,10, Trakia — 261,85; la fete — Cl. sp. șc. București — 179,80, Trakia — 170,75. Primii clasați la individual compus: Adr. Stoica (Cl. sp. șc. Buc.) și Gh. Ralev (Trakia) 53,40 (băieți), Paula Ion și Biserka Taneva 36,35 (fete).

★

Simbătă și duminică, în sala „Tineretului" din Capitală, a avut loc faza pe municipiu a campionatului republican de gimnastică artistică. CLASAMENTE: *Categ. a IV-a impus:* 1. Cristina Georgescu (Școala sportivă 1) 9,50; 2. Carmen Sandu (Cutezătorii) 9,35, 3—4. Silvia Ionescu (Șc. sp. 2) și Luminița Radu (Șc. sp. 2) 9,25. *Categ. a III-a, individual compus:* 1. Mioara Cozia (Șc. sp. 2) 18,90; 2. Elena Robu (Șc. sp. 2) 18,60; 3—4. Mihaela Volentir (Șc. sp. 2) și Adriana Hope (Viitorul) 18,45. *Categ. a II-a, individual compus:* 1. Carmen Bucaciuc (Șc. sp. 2) 26,85; 2. Anca Ilie (Șc. sp. 2) 26,65; 3. Ecaterina Petroveanu (Șc. sp. 2) 26.00; *pe echipe:* 1. Școala sportivă nr. 2 79.60, 2. Locomotiva 74,15, 3. Politehnica 73,25. *Categ. I, individual compus:* 1. Cristina Hurezeanu (Univ. București) 27,20, 2. Maria Preda (Liceul 35) 27,15, 3. Sabina Șerbănescu (Liceul 35) 27,00; *pe echipe:* 1. Școala sportivă 2 — 78,95, 2. Universitatea București 78,70, 3. Liceul 35 — 78,30. *Categ. maestre: individual compus:* 1. Iulia Zaharia (I.E.F.S.) 28,10, 2. Victoria Vilcu (Univ. Buc.) 28,05, 3. Mihaela Nicolaescu (I.E.F.S.) 27,60; *pe echipe:* 1. I.E.F.S. 82,95, 2. Politenica 79,20.

A XVIII-a EDIȚIE A „TURULUI ROMÂNIEI"

Prof. Nicolae Voicu: „Pornim cu dorința de a cîștiga primul loc!"

(Urmare din pag. 1)

cii Dolezel și Soucek, iugoslavii Pavlik, Valencici, Kubrici ș.a.

— Firește, în atari condiții, performanța rutierilor noștri poate fi socotită bună. De ce însă nu reușesc același lucru și acasă?

— *După părerea mea, nici în competițiile organizate în țara noastră ei n-au făcut o figură lipsită de interes. Dar, dacă doriți să discutăm acest subiect, fie... Eu cred că de vină este lipsa de colaborare. În întrecerile internaționale de fond organizate la noi, cicliștii români de bună valoare trebuie să lupte mai întîi cu colegii lor din alte echipe și, abia după aceea, să-și apere șansa în fața oaspeților. În cursele de peste hotare lucrurile stau altfel. Acolo singurul fel este acela de a te impune în fața fruntașilor. Și lucrul acesta pare ceva mai ușor.*

— Care va fi situația în „Turul României", competiție internațională care se organizează la noi?

— *Întrecerea va fi grea. Echipele oaspe sînt redutabile și, fără îndoială, se vor coaliza. Dacă vom reuși să ne apărăm șansa în condițiile unei unități de vederi vom putea realiza performanțe bune. Echipa națională are un plus față de sezonul trecut: a făcut o pregătire în competiții mult superioară anului 1968. Vom aborda întrecerea cu dorința de a ocupa locul I și vom munci pentru aceasta.*

— Ce program au în continuare rutierii din lotul național?

— *Cîteva zile de pregătire la Predeal. La 17 iunie vor reveni în Capitală, iar la 18 iunie vor pleca la Galați.*

Componența echipelor Belgiei, Olandei și Danemarcei

(Urmare din pag. 1)

WYNENDAELE". Delegația este însoțită de EUGENE MAUWS, ALBERT BOSTYN și MARCEL ROOZE.

Federația olandeză a comunicat următoarea listă de alergători: HARRY JANSEN, HENK BENJAMINS CORNELIUS KOEKEN, JAN ALING și TINO TABAK. Vîrsta alergătorilor este între 20 și 24 de ani. Echipa va fi însoțită de antrenorul M. H. SCHOUTEN.

Din Danemarca s-au înscris alergătorii JUNKER JOERGENSEN, JOERGEN SCHMIDT, ERIK SKILDE, JOERGEN NILSSON și GERT MADSEN. Echipa va fi însoțită de VIGGO HANSEN, TOMMY OVERBALLE și KURT BERTHELSEN.

Încercări-transformări

Examenul juniorilor

Turneul final al campionatului republican de juniori, disputat la concurență cu turneul de calificare în prima divizie, și-a consumat cu puțin timp în urmă ultimul act, în care, într-o „sosire în pluton", echipa C.S. Școlar, antrenată de C. Munteanu, a reușit (pentru a cita oară!) să intre în posesia titlului, întrecînd „la fotografie" pe elevii lui T. Rădulescu, reprezentanți ai clubului Grivița Roșie. Și, pentru ca să nu facem vreo nedreptate, va trebui să ridicăm pe podium, la același nivel cu primele, pe ocupanta locului III — Școala sportivă nr. 2, antrenată de profesoara Mariana Lucescu, cea care, cu cîțiva ani în urmă, provoca tradiția, iar acum reușește performanțe ce-i onorează îndrăzneala.

Trecînd însă peste lupta directă pentru titlu, turneul ne-a oferit un bun prilej de constatare și analiză a „viitorului" rugbyului nostru, un prilej de etalare a cunoștințelor, ca și a posibilităților juniorilor.

O primă constatare ar fi detașarea netă de restul competitoarelor a celor trei reprezentante ale Capitalei, cărora doar Rulmentul Birlad „le-a luat plasa" (prezența lor în semifinale confirmînd tradiția rugbystică bîrlădeană). Detașarea s-a făcut remarcată prin concepția acestor echipe, corespunzătoare întrutotul cerințelor rugbyului modern. Astfel, am putut urmări un joc în continuă mișcare, cu acțiuni în forță, concepute și inițiate de înaintași și continuate în viteză și cu destulă fantezie de liniile dinapoi. Contraatacul, arma care îngenunchează echipele care practică un joc destructiv a fost pe cît de indicat în condițiile impuse de noul regulament, pe atît de folosit atunci cînd situațiile îl cereau.

Se pare că școala neo-zeelandeză, cu jocul său de contact, cu percuții ale înaintașilor, cu o bună susținere a purtătorului de balon-inițiator al atacului, începe să prindă și la noi, întrucît juniori înaintași ca Barba, Ciobănescu, Domnișan și alții, deprinzînd și utilizînd frecvent procedeul amintit, au imprimat jocului cadența modernă existentă în rugbyul actual.

O altă remarcă, îmbucurătoare, ar fi existența unor juniori cu reale posibilități fizice și tehnice, capabili să răspundă cerințelor postului într-o eventuală promovare la seniori, afirmația fiind susținută de numele lui Simion, Comănici, Iordănescu, O. Corneliu, Ilie Ion, Țața, Achim, Lețean, Barba, Domnișan, Ciobănescu, fără ca lista să se încheie.

Dacă remarcăm cu plăcere tot ce este pozitiv la cei ce constituie schimbul actualilor divizionari, nu putem trece cu vederea carențe ale căror urmări vor influența dezvoltarea ulterioară a rugbyului nostru. Nivelul unor echipe ca Ancora Galați, I.R.A. Tecuci, C.S.M. Iași, C.F.R. Brașov, participante la acest turneu se găsește cu mult sub limita acceptabilă (scorurile astronomice și maniera în care au fost ele depășite constituind o dovadă), aceasta ca să nu mai vorbim de absența totală a juniorilor din Cluj, Timișoara, Petroșani, Constanța.

De asemenea, nici echipelor divizionare ale Capitalei, Dinamo, Steaua, Progresul, reprezentante ale unor cluburi puternice nu le poate fi scuzată absența, cam îndelungată, de la turneul final al campionatului republican al juniorilor. De altfel, în consecință, promovarea juniorilor proprii la aceste echipe este foarte redusă, în timp ce C.S. Școlar și Șc. sportivă nr. 2, protagoniste de seamă ale turneului, neavînd echipe în prima divizie a seniorilor, își împrăștie absolvenții care pe unde apucă.

Sperăm că federația de specialitate să facă o analiză atentă a modului în care secțiile de rugby ale cluburilor divizionare se ocupă de activitatea juniorilor, întrucît ni se pare greu de explicat faptul că, la acest turneu final, din 8 echipe participante doar două (Grivița Roșie și Rulmentul Bîrlad) reprezentau cluburi cu echipe în prima divizie a țării.

De asemenea, pentru realizarea unor contacte mai dese ale juniorilor cu publicul spectator, pentru a se oferi un prilej de verificare și observare continuă a acestora în competiții, pentru a le oferi posibilitatea vizionării unor meciuri de „A", prilej de învățare, considerăm indicată programarea în deschidere la întrecerea seniorilor a unor partide de juniori, ținîndu-se, bineînțeles, seama de posibilitățile materiale existente.

Paul CIOBANEL

Chiar nu există un loc pentru Vasile Burlacu?

Lista celor 25 de invitați la „Turul României" a fost definitivată. Au fost prevăzute și 3 rezerve. Printre acești rutieri nu se află însă VASILE BURLACU. După cum se știe, acest sportiv de valoare a renunțat la vechea sa specializare — pista — în favoarea fondului. O hotărîre a biroului federal îl prevăzuse însă în lotul pistarzilor. Din această cauză, VASILE BURLACU nu poate lua startul în „Turul României", deși este mai valoros — performanțele din acest an o demonstrează — decît cel puțin 10 din cei acceptați pe lista participanților. Președintele colegiului central al antrenorilor, prof. ILIE ISTRATE, este de părere că ar fi un cîștig și pentru cursă și pentru ciclistul clubului Steaua dacă s-ar accepta participarea lui în competiție. De aceeași părere mai sînt și alți membri ai biroului federal (tov. GH. IONESCU — vicepreședinte, tov. ȘTEFAN ROBERT). Știind faptul că VASILE BURLACU este un sportiv exemplar, conștiincios, valoros, propunem să se găsească posibilitatea de a fi inclus pe lista celor ce vor lua la 19 iunie startul în „Turul României". Este, după părerea noastră, o cerere îndreptățită. Așteptăm cuvîntul federației!

Rubrică redactată de Hristache NAUM

LOTO — PRONOSPORT

Cîștigurile constînd din călătorii peste hotare — prilej de cunoaștere a frumuseților naturale, a realizărilor și monumentelor de artă și cultură din țările prietene — au fost oferite cu regularitate la concursurile și tragerile speciale și excepționale de către sistemele de joc LOTO-PRONOSPORT.

În cursul zilei de astăzi va pleca cu avionul un nou grup de premiați la tragerea excepțională LOTO din 21 ianuarie 1969. De data aceasta itinerarul prevede o excursie la Paris.

În timpul celor 8 zile cît durează excursia participanții vor vizita Piața Concordiei, [illegible], Obeliscul [illegible], Grădinile Tuileries, Palatul Justiției, Notre Dame, Muzeul Louvre, Muzeul de Artă Modernă, Casa memorială a lui Victor Hugo, vor face o excursie la Fontainebleau, vor vizita Castelul etc.

Reîntoarcerea la București este fixată pentru ziua de 19 iunie 1969.

Participînd la sistemele de joc LOTO PRONOSPORT puteți obține printre alte importante premii și frumoase excursii în străinătate.

● Rețineți!

Astăzi este ULTIMA ZI în care vă mai puteți procura bilete pentru tragerea LOTO de vineri 13 iunie 1969. Tragerea va avea loc mîine la București în sala Clubului Finanțe Bănci din strada Doamnei nr. 2 cu începere de la ora 19. Tragerea va fi radiodifuzată.

NUMERELE EXTRASE LA CONCURSUL PRONOEXPRES NR. 24 DIN 11 IUNIE 1969

EXTRAGEREA I

14 25 22 42 16 26

Fond de premii: 390.972 lei

EXTRAGEREA A II-A

44 27 14 42 25 18 38

Fond de premii: 319.667 lei.

PREMIILE ÎNTREGI ȘI SFERTURI DE LA TRAGEREA LOTO DIN 6 IUNIE 1969

EXTRAGEREA I: categoria a II-a: 4 variante întregi a 21.839 lei; categoria a III-a: 55 a 1.725 lei și 50 a 431 lei; categoria a IV-a: 192 a 623 lei și 166 a 155 lei; categoria a V-a: 602 a 243 lei și 466 a 60 lei.

REPORT CATEGORIA I: 123.430 lei.

EXTRAGEREA A II-A: Categoria A: 1 variantă întreagă a 70.683 lei; categoria B: 5 a 11.540 lei și 7 a 2.885 lei; categoria C: 3 a 11.536 lei și 10 a 2.885 lei; categoria D: 633 a 100 lei și 1615 a 25 lei.

Clubul Sportiv „CONSTRUCTORUL"
începînd cu data de 12 iunie a. c.
pune zilnic la dispoziția publicului,
între orele 8,00—18,00
BAZINUL DE INOT
din Șos. Iancului nr. 130
Mijloace de transport:
tramvaiele 13 și 14, autobuzul 74 și troleibuzul 86

COMBINATUL SIDERURGIC GALAȚI

recrutează muncitori necalificați pentru a fi calificați prin cursuri de scurtă durată. Se asigură integral condițiile prevăzute în HCM 129/1959.

Doritorii pot trimite cererile pe adresa:

COMBINATUL SIDERURGIC GALAȚI SERV. ÎNVĂȚĂMÎNT GALAȚI, însoțite de copii legalizate ale următoarelor documente:

— actul de naștere
— actul de studii
— buletinul de identitate (pag. 1 și 3)
— livretul militar (prima pagină).

Dar, de fapt...

Primitivul inversat

Ideea „primitivului inversat" e, desigur, mai veche decît formularea ei într-unul din romanele lui Huxley. Iar dacă o pomenim azi aici o facem nu pentru că titlul „Contrapunct" ne-ar fi reamintit-o, prin asociație, și nici pentru a inspira o gură de aer curat înainte de a reveni la anonimele, iscălite sau nu, care ne anunță abuzuri cu încasarea cotizațiilor sportive (de altfel, o nouă misivă, confirmă, fără tăgadă, cele scrise de noi în legătură cu „benevola cotizație" practicată într-o unitate din Tg. Jiu, dînd o tentă penibilă informațiilor ulterior trimise nouă de către corespondentul local al ziarului). Dar să nu ne lăsăm antrenați, măcar azi, în acest meschin păienjeniș — pentru că avem în față viața lui F. Joliot-Curie, a lui A. Camus, viața lui Enrico Fermi și a lui A. Michelson, care ne-au reamintit metafora „primitivului inversat".

În bani mărunți s-ar putea spune cam așa: primitivii (cei obișnuiți, de toate zilele, nu cei inversați) trăiesc în mijlocul naturii, citesc urmele animalelor, adulmecă vîntul, se cațără în copaci, ucid leul cu pumnii. În schimb, nu știu carte. Nu văd filme. Habar n-au de expediția „Ra".

Sînt, cum s-ar zice, deficitari în cultură. Asta spre deosebire de ceilalți primitivi (la fel de obișnuiți, de toate zilele, dar stînd cu capul în jos) care mănîncă bibliotecile, făcîndu-le sandviș — o bibliotecă între două chifle — văd filme (foarte bune), ascultă muzică (preclasică și dodecafonică). În schimb, efortul fizic îi sperie, natura dezlănțuită îi oripilează și singura gimnastică pe care și-o îngăduie e plimbarea de acasă la serviciu și înapoi. După cum se vede, primitivul simplu, ca și cel inversat, constituie negarea dictonului „mens sana in..." iar cea mai strălucitoare replică ce poate fi dată amîndurora nu e conținută în dicton, ci în fair-play-ul unor mari savanți, al unor mari oameni de știință.

F. Joliot-Curie făcea nu numai demonstrații de judo, în public, dar era un excelent fotbalist, pasiune în care poate numai A. Camus, autorul „Ciumei", al „Străinului", al „Mitului lui Sisif" îl întrecea, fascinat de balonul rotund.

Căpitanul Cousteau n-ar fi ajuns să locuiască pe fundul mărilor, să construiască celebrul scafandru autonom care-i poartă numele dacă n-ar fi început prin a se scufunda de plăcere, iar celebrul cvartet — Enrico Fermi, Franco Rasetti, Emilio Segré, Eduardo Amaldi — cei care printre primii au „coborît" în atom alergau, se luptau, băteau mingea cu disperare.

Cînd, în plină glorie, Albert Michelson a fost întrebat de Einstein de ce măsoară viteza luminii, el a răspuns: „Pentru că mă distrează". E o butadă, dar și o replică de fair-play, căci fostul ofițer de marină, scrimer și boxer (cel mai bun boxer de categorie ușoară al Academiei navale din Annapolis) continua să joace tenis și la șaptezeci de ani.

Dacă am face o listă a savanților care cîntau la vioară sau pictau, ea n-ar fi mai lungă decît lista savanților care mărșăluiau, boxau, jucau baschet sau călăreau și aceste adevăruri binecunoscute n-ar fi fost repetate aci, dacă autorul acestor rînduri n-ar fi avut ocazia (înainte de a revedea biografiile mai sus-amintite) să ia parte la o conversație în care cîțiva primitivi inversați, bucșiți de biblio-informații, au șfîrtecat cu aplomb și distincție pe sportivii profesioniști, apoi pe sportivii amatori, sfîrșind cu o tiradă împotriva sportului în general.

De altfel — și ceea ce e mai trist — tirada era sinceră, ceea ce trebuie să ne reamintească imaginea pură a fair-play-ului în diversele lui ipostaze, chiar și în aceea de îngeraș salvînd sufletele primitivilor-inversați de la o cazną veșnică.

Dar, de fapt, cei în pricină nu vor citi — din principiu — aceste rînduri, autorul declinîndu-și astfel răspunderea pentru păcatele lor viitoare.

Camil BACIU